

Piła, dn. 06.05.2025 r.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Piłe

informuje, że w związku z **rosnącym ryzykiem wystąpienia** na terytorium RP ognisk pryszczycy (FMD) zaleca się hodowcom zwierząt gospodarskich zachowanie szczególnej ostrożności, a w szczególności dotyczy to pochodzenia zwierząt (cielęta i prosięta) , paszy, słomy i siana wprowadzanych do gospodarstwa.

Pryszczycza to wysoce zaraźliwa choroba wirusowa, niebezpieczna **dla wszystkich gatunków zwierząt parzystokopytnych gospodarskich i dzikich**. Chorują: świnie, bydło, owce, kozy, lamy, alpaki, dziki, jelenie, sarny, danielę itp. Człowiek, psy, koty, ptaki i gryzonie mogą mechanicznie przenosić zarazek między gospodarstwami.

Źródłem zakażenia może być **mleko, mięso, wełna, skóry, sierść, obornik, gnojowica, siano, słoma i pasza**, pochodzące z gospodarstw, gdzie wystąpiła pryszczycza. Zwierzęta mogą zarażać się również od innych zwierząt lub zabrudzonego wirusem sprzętu na spędach i targowiskach. Wirus przenosi się również na duże odległości z powietrzem i jest zdolny do zakażenia innych zwierząt wrażliwych.

Pryszczycza w Polsce **podlega zwalczaniu** na mocy Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lutego 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu zwalczania pryszczycy (Dz.U. z 2006 r. Nr 28, poz. 205). Rozporządzenie **przewiduje likwidację wszystkich zwierząt z gatunków wrażliwych** w gospodarstwie gdzie wystąpiła pryszczycza oraz w gospodarstwach powiązanych z ogniskiem oraz utylizację wszelkich surowców pochodzenia zwierzęcego, paszy, ściółki i obornika. PLW wyznacza również **obszary zapowietrzony i zagrożony do 10 km od ogniska**, w których obowiązują dodatkowe zakazy i nakazy dotyczące przemieszczania i hodowli zwierząt.

Nie prowadzi się komercyjnych szczepień na pryszczycę, szczepionka nie jest ogólnodostępna. Na użycie szczepionki trzeba mieć pozwolenie Komisji Europejskiej, a jej jedyne zasoby są pod ścisłą kontrolą KE. Szczepionka używana jest wyłącznie w celu ograniczenia emisji wirusa do środowiska, gdy pryszczycza już wystąpi.

Wirus pryszczycy nie jest wrażliwy na środki dezynfekcyjne, których głównym składnikiem jest alkohol. **Wirusa inaktywują środki na bazie kwasów lub zasad** (wodorotlenek sodu 2%, węglan sodu 4%, kwas octowy 2%, podchloryn sodu 3%, dwutlenek chloru, peroksymonosiarcezan potasu/chlorek sodu 1%).

Objawy u bydła koncentrują się najczęściej w pierwszej kolejności w jamie gębowej- pęcherze, nadżerki, silny ślinotok, uporczywe przeżuwanie, pozycja stojąca z wyciągniętą szyją, duszność, ronienia, podwyższona śmiertelność u osobników młodych, owrzodzenie koronki racic, pęcherze i strupy na strzykach, spadek produkcji mleka.

Objawy u świń- gorączka, problemy z poruszaniem się i wstawaniem, pęcherze i czarne plamy martwicze na tarczy ryjowej, podwyższona śmiertelność u osobników młodych, pęcherze i nadżerki na języku.

W przypadku wystąpienia takich objawów należy niezwłocznie powiadomić Powiatowego Lekarza Weterynarii, odizolować chore zwierzęta i pozostać na miejscu do momentu przybycia służb weterynaryjnych. Nie należy wpuszczać innych osób lub zwierząt do pomieszczeń, gdzie znajdują się zwierzęta podejrzane.

W Polsce pryszczycza nie była notowana od 1971 roku. **Polska uznana jest oficjalnie za kraj wolny od pryszczycy.** W **styczniu 2025** roku wykryto ognisk pryszczycy na terytorium Niemiec, przy polskiej granicy. Ognisko zostało wygaszone. W **marcu** wykryto ogniska pryszczycy **na Węgrzech i Słowacji.** Obecnie obowiązuje Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2025/795 z dnia 14 kwietnia 2025 r zmieniająca załącznik do decyzji wykonawczej (UE) 2025/672 dotyczącej niektórych środków nadzwyczajnych w odniesieniu do ognisk pryszczycy na Węgrzech i Słowacji, ustanawiająca obszary zapowietrzzone, zagrożone i buforowe dla ognisk wykrytych na terytorium Węgier i Słowacji na terytorium tych krajów oraz części terytorium Austrii.

Obowiązuje również Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2025 r. w sprawie zakazu wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zwierząt, produktów i przedmiotów, które mogą przenosić pryszczycę (Dz.U. z 2025 r, poz. 516).

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Pile przestrzega hodowców przed kupowaniem zwierząt z nieznanego źródła, nieoznakowanych, w bardzo promocyjnych cenach.

Szczegółowe informacje o aktualnej sytuacji odnośnie wystąpienia nowych ognisk FMD można sprawdzić na stronie Głównego Lekarza Weterynarii pod linkiem:

<https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/pryszczycza>

Ulotki informacyjne, praktyczny przewodnik bioasekuracji oraz prezentację dotyczącą pryszczycy można również znaleźć na stronie Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pile pod linkiem:

<http://bip.piw.pila.pl/index.php/>